

TRST, petek 18. junija 1954

Cena 20 lir

VAŽNA DOKUMENTARNA KNJIGA
Italijanska ekspanzionistična
politika proti Istri, Reki
in Dalmaciji od 1945 do 1953

Knjigo je spisal Ivo Mihovilović, a izdal jo je v angleškem jeziku Institut za mednarodno politiko in gospodarstvo v Beogradu

le do leta 1940, temveč tudi
je, ki jih je Mussolini okupi-
ral leta 1941.

Za James nag na kratko na-
vedemo različne knjige, ki je-
naslednja: Uvod, »Centro studi
adriatici, Iredentistica orga-
nizacije, Iredentistica risk, Ita-
lianska vlada finansira Ireden-
tistica, Iredentistica, Iredentis-
tik republike predsednik, Ired-
e, vlada, prefekti, militarizem
in Iredentizem, Militaristične
organizacije in Iredentizem, Pri-
meri neke višje vojske šole,
Cerkev in Iredentizem, Ireden-
tismus na univerzah in solah, Ired-
entistična radijska propagan-
da, Iredentistična literatura, Pri-
vi koraki Irsi, ki tem poglav-
jem sta dodana dve dodatni
poglavji pod naslovi: »Falzifi-
ciranje Lincolna in »Pripombe
ki Iredentizmu in narodnoste-

LONDON, 17. — V zvezi z Churchillovem potovanju v Washington objavili pod velikimi naslovi; skoraj v vseh časopisih spremlja vest tu terih pravi, da bodo »v veliki meri posvečeni vojni, ki jo vodi Francija v Indokin«. List dodaja, da je bilo »zahodno izjavil: »Med vladami ZDA ZSSR se nadaljujejo razgori o predlogu predsednika senhenjorja za ustanovi

terih pravi, da bodo ev veliki meri posvećeni vojni, ki jo vodi Francija v Indokinii. List Zvezništvo v zadnjih tednih zavešćavo, da je angleški kralj razbito zaradi anglosko-ameriškich nesoglasij o Aziji, in poudarja potrebo hitre akcije, ki bi vzpostavila enotnost mnenj v zahodnem taboru.

Laboristični (Daily Herald) piše o vprašanju, o katerih bodo razpravljali v Washingtonu, da je "angleško ljudstvo nezaupljivo do kakršnegakoli azijskega pakta, ki ga Indija ne bi odobravalala", da se "boji pesimizma, ki bi utegnil prežgodaj uničiti upe, da se bo pogajanja moće doseći tak rezultat, in upa v nov poskus britanskega ministrskega predsednika in ameriškega predsednika v korist miru v svetu".

Churchill pa je danes v spodnji zbornici odgovarjal

svojim potpovršnjem u Washingtonu. Nekemu laburističkomu poslaniku, koji je zahtevao od njega, naj obnovi pobudu za angloško - američko - sovjetski sastanak na najvišji ravni, je odgovorio, da "ovire ne postajaju lažje, če se združuju."

Po zadnjem Čulenajevem govoru in po včerajšnjem francoskem predlogu o ustanovitvi komisije devetih držav se zdi, da bo konferenca trajala vsaj še nekaj tednov.

U zvezi poročala parlamentu, »Zavezanički bodo odgovorili, da bodo v kratkem roku izšli od Francije jasen odgovor, ki ga že toliko časa upravičeno od nje zahtevamo«.

Glede Severne Afrike je Mendes-France izjavil, da vlada ne bo nikoli dovolila, da bi se »našim ljudem« razpisale neredov, »ne bo pa tudi dovolila obotavljanj pri uresničevanju obljub, ki jih je Francija dala tamkajšnjemu

v Washingtonu. O možnosti take razgovore pa je neodvisni dnevnici »Daily Express« skeptičen. O washingtonskih razgovorih pa piše isti list, da bosta »velika predvse razpravljala o vprašanju, ali naj bodo nove obrambne organizacije, za azijski Jugovzhod; še malo, da organizacije bi se lahko zgledovala po NATO. In meni, da bosta Churchill in Eisenhower nato govorila

Po njegovem govoru je bila sešla prekinitja za eno uro.

Washingtonski razgovori o zavezništvu med ZDA in Francijo so bili prvič od leta 1947, ko sta se državi zaradi zelo težavnih razprav o skupnih akcijah, ki bi vodili do daljnega vzhoda do Severne Afrike, torej na vsem polju, kjer prihaja ameriška politika, vedela predačiti slišati z angleškimi in francoskimi kolonialnimi interesi.

Angleški listi so vest o francoskih razgovorih, o k

NOV AMERIŠKI PRITISK ZA RATIFIKACIJO EOS

Ukinjena vojaška pomoč Italiji in Franciji za leto 1954-55, dokler ne ratificirata pogodbe o EOS Senat odobril vojaški proračun

WASHINGTON, 17. — Zunanjepolični odbor predstavniki zbornice je danes z 18 glasovi proti 2 sklenil prekiniti razpravo o ameriških vojaškim, ki niso prejeli dovolj podpore o EOS, t. j. Italiji in Franciji. Istosčno je odbor sklenil, naj se Zahodni Nemčiji dodeli del fondov, ki so bili nakazani za vojaško pomoč. Da ti dve državi zadostno napredujeja na poti ratifikacije EOS, ali pa če bi se mu zdelo, da je njuno prizadevanje glede vzajemne obrambe zadovoljivo.

Ravnatelj FOA Harold Stassen je na tiskovni konferenci izjavil, da se FOA ne bo protivilo sprejeti resoluciji o ukinitvi vojaške pomoči Italiji in mesečna proizvodnja surovega železa. Čeprav je proizvodnja železa v aprilu preslegla proizvodnjo vseh prejšnjih mesecev, je vendar v maju še nastal in je znašala 12.338 ton. Tudi proizvodnja jekla je v maju obdržala rekordni obseg, ki je bil dosežen v aprilu, bila je za tono manjša

Resolucija, ki je bila sprejeta, pravi, da so države, ki so kvalificirane, da uživajo ameriško vojaško pomoč za leto 1954-55: Belgija, Luksemburg, Nemčija, Francija, Italija, Nemčija. Resolucija dodaja, da ratificirani v Italiji, ki nista še ratificirali EOS, lahko še da-
 1. Spregel.
 2. Sprejeti je bil, da so ZDA dodelile Veliki Britaniji vsrednjed kredit 85 milijonov dolarjev za vojaško pomoč. Ta kredit se bo moral uporabiti za graditev vojaških letal. Drugi kredit za 10 milijonov dolarjev je bilo dodeljen za obnovo Južne Koreje.

ljiva reka, neslužbena gotovlja nato, da «bistvena» del teh kreditov ni bil še izkoriščen.

Sklep ne velja za gospodarsko pomoč ali pa za pomoč, ki je določena za vojno v Italiji, Sardinije.

Senat pa je danes odobril 20 milijonov dolarjev za napad strokovnjaki, da bo kljub padcu proizvodnje v januarju in februarju zaradi pomanjkanja električne energije

okoli, ...

V izjavi, ki jo je podal tisku, je predsednik odbora Robert Chipperfield izjavil, da je za države, ki lahko dobivajo vojaško pomoč iz fondov za leto 1954-55, so Belgija, Luksemburg, Nizozemska in Zahodna Nemčija. Francija in Italija, ki sta sicer podpisali pogodbo, nista pa je že ratificirali, lahko še dalje dobivajo vojaški material, ki ni bil še izročen iz nakazil za finančno leto 1953 in prejšnjega.

Odbor je zavrnil dve resoluciji, ki sta hoteli nekoliko omiliti ta amandama. Ena od teh bi dala predsedniku Eisenhowerju možnost, da izjavlja vojaško pomoč Italiji in Franciji, če bi se mu zdelo, ...

letna proizvodnja dosegla raven, predvideno v letošnjem družbenem načrtu.

Delo mešanih komisij za načrt balkanske zveze

ATENE, 17. — Iz dobro obveščenih krogov se je izvedelo, da delo grške mešane politično-vojaške komisije, ki izdeluje načrt trojne zveze med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, zelo uspešno napreduje. Kakor javljajo iz Aten, predvidevajo, da bo skupna konferenca mešanih komisij treh držav v predvidenem roku med 25. in 28. junijem v Atenah.

Rekordna proizvodnja železa v Sloveniji

LJUBLJANA, 17. — V mesecu maju je bila dosežena v Sloveniji doslej največja

Turinski list pravi o tem, da je četno, da so pogajanja že zelo napredovala in da je diplomatska dejavnost zadnjih dni posvečena podrobno-

njenju ne ustvarijo prezgod-
njega alarma, obenem ga pa
vendarle pripravijo na mož-
nost takšne ureditve tržiske-
ga vprašanja, ki bi dokazova-

stim načelna kompromisa.
Vendar opozarja »Stampa«, da
se »pogajanja mnogokrat za-
ustavijo prav ob podrobno-
stih in razlaga s tem rezer-

vanja. Takšne vesti so s
pojavi večer v nekaterih li-
stih, ki so jih povzeli po nek-
manjši časopisni agenciji.

A. P.

po dogodu, nista pa je ratificiral, lahko se dalje dobivata vojaški material, ki ni bil še izročen iz nakazil za finančno leto 1953 in prejšnjina.

Odbor je zavrnil dveoslovesni-
ci, ki sta hoteli nekoliko o-
militi ta amandna. Ena od
teh bi dala predsedniku El-
senhowerju možnost nadalje-
vanja vojaške pomoči Italiji
in Franciji, če bi se mu zdelo,

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je leta 1901 umrl v Ljubljani Josip Murn - Aleksandrov, slovenski pesnik. Rojen je bil 4. III. 1879.

TRZASKI DNEVNIK

JUTRI, sobota 19. junja
Gervazij, Mileva

DRUGI DNEVNI
Feliks, Bogdan
Sonce vzide ob 4.14 in zatoné ob 19.37. Dolžina dneva 15.43. Luna vzide ob 21.34 in zatoné ob 5.51.

Ideale 16.30: «Mi kanibalja», S.

Impero, 16.30: «Priateljice noči»
F. Arnoul, P. Cressoy. Mladini
izpod 16 let strogo prepovedano.

Viale, 16.00: «Mec in vrtnici»
R. Todd.
Kino ob morju, 16.00: «Moulin
Rouge», J. Ferrer.
Massimo, 16.00: «Ne iščite zločin

ca, J. Payne. Mladolentini i pr
povedano.
Medve, 16.00: «Volkulja», K
rima.
Savona, 15.00: «Aida», S. Lore
D.
Sv. Marko, 16.00: «Družina Pa
Saguala», A. Fabrizi
Secolo, 15.00: «Irpinoletanska
G. V. De Carlo.
Vittorio Veneto, 16.00: «San
Boheme», K. Grayson.
Azzurro, 16.00: «Dvojni na R
Murphy.
Belvedere, 16.00: «Otok orkana
J. Hall.
Marconi, 16.00: «Gliganka», J. A
G. Tierney.
Novo cine, 16.00: «Presneti da
kli», Bilil in Riva.
Odeon, 16.00: «Proti vsem zast
v.
Radio, 16.00: «V podzemlju L
Angleaca, D. Powell.
Venezia, 16.00: «Upornik z jugo
G. Dyer

POLETNI KINO:
 Grad sv. Justa, 21.00: «Za zrač-
 čenca ni prostora», T. Curtis
 Ariston, 21.00: «On in ona»,
 Tracy

Rojan, 20.30: «Ljubimka torea
R. Stack.
Paradiso, 20.15: «Dunajska del
leta».
Ponziana, 20.30: «Sestanek

smrtjo», J. Mason.
Areni dei fiori. 20.30: «Porob
ob zori», E. Pinza.
Garibaldi. 20.30: «Ukročena m
ja», J. Cotten.

PETEK, 18. junija 1954
JUGOSLOVANSKA

254,6 m all 1178 kc
Poročila v slov. ob 5,40, 7,40, 13,30, 19,00 in 23,30.
7.00 Jutranjli koledar; 7.30 Zvezski kotiček; 14.00 Glasba po željah; 14.45 Kulturni razgled; 15.00 Rezervirano za prenos mednarodnega dnevnega festivala; 17.00 Veselje na ritmi; 17.30 Narodni pevci po območjih; 18.00 Poročila v hrvaščini; 18.30 Zbrane skladbe v priredbi za saksofone; 18.35 V vselem našem rodnem ritmu; 19.20 Sport; 23.30 Zadnja poročila v italijanščini.

23.10 Glasba za lahko noč.
TRSA II.
306,1 m ali 980 kc-sek

11.30 Zabavna glasba: 12.00
vsakega nekaj! 14.00
Koristi za glasboto in orkester
15.15 Kulturni obzornik; 17.00
Plesna glasba: 18.00 Delo
in igranje na klavirju: 18.24
kovski: Finale iz koncerta št.
19.00 Okno v svet; 19.15
glasba: 20.00 Sport; 20.45 Oper
tekmah svetovnega nogometne
prevenstva; 21.00 Tržiske
in igranje na klavirju: 21.45
tvi; 22.00 Književnost in um
nost; 22.15 Iz angleških konc
nih; 23.00 Schubert
motivi.

T R S T I .

11.00 Za vsakega nekaj!; 12.00
Komorna glasba; 18.20 Iz
thovnih in Webrovih del
Simfonični koncert, dirigira
no Walter.

327,1 m, 202,1 m, 212,4 m
Poročila ob 5.35, 6.00, 7.15
13.00, 15.00, 17.00, 19.00 in 22.00
12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00, 22.00

Djubačke: garmuzije; 12,30
Dvorak: Karneval, uvertura.
Arnici: Pesem planinar, simfonija
pesnitve; 15,30 Narodne pesni-
pole ženski zbor »Fr. Preser-
iz Kranja; 15,50 Modni k-
16,00 Zvezdell ste poslušate
17,10 Bela Bartok: Koncer-
violin in orkester; 17,50 Doro-
ce aktualnosti; 18,00 V zabav-
18,25 Jezikovni pogovo-
18,40 Pesmi Brahmsa in R-
Straussa pole tenorist M. Ri-
gora; 20,10 Večerni opor-
20,20 Iz sedob- knjiž-
nosti Narayan: Za pol pri-
21,20 Naši ansambli v plesni-
ritmu.

ADEX İZLETİ

3. in 4. julija 1954
izlet na
BLED
v NOVO GORICO
LABIN

4. julija 1954
izlet v
POSTOJNO

Vpisovanje do 24. t. m.
pri «Adria-Express», UL.
F. Severo 5-b - tel. 29243.

Pri «Adria-Express» so
v prodaji vozni listki za
avtopulman iz TRSTA v
BELJAK, VRBO (VEL-
DEN), CELJEVC in

GRADE C.

Sožalje

ja sestri Mariji in ostalim
rodnikom svoje globoko
žalje.

* * *

Ob nenadni smrti Sla
požrtvovalne članice
Pahorjeve izreka prosvet
društvo «Vojka Šmuc» njen

svojcem iskreno sozaje.

lavcev ERS STO v Trstu
da je nenadoma umrla ena
ejših njenih članic učiteljica

PAHOR

TAJNISTVO ZVEZE

1897

Njihov pomen in svetovna vloga

**Slove
proti**

Cisti prekomorski premijski dohodki angleških zavarovalnic so pred znižanjem tečaja angleškega funta šterlinga znašali 33 milijonov funtov šterlingov letno, in sicer večinoma v čvrsti valuti. Od

LETA NAVY

kraka, je pilot — kot pri

ALO, PIĚN

Letao, ki so ga izdelali

KI S
O Love

Novo letalo pa je le eno

E DV

giblje v poljubni smeri. Opremljeno bo z raznim orožjem, ki ga bodo lahko poljubno izmenjali — težki

IGNITION

kontinentalni letalski
brambi. Razmešćeni na kri-
tičnih točkah, kjer ni leta

šel jedo svojih filozofov
nazorov in spoznavnih teorij
Aristotelovskih da, toda
Aristotelovih. Razvil se je
samoniklega filozofa in en
ga največjih predstavnikov
arabske misli in kulture.
Ena največjih vrlin je bila
množestranost njegovega z
nimanja. Bil je hkrati filozof
in politik, astronom in alke
mist, zdravnik, pisatelj
pesnik. Spisal je vsega na
sto knjig, med temi slovi na

slov; kako je prišel do tega peklica? Zgodilo se je takole: Zbolel je buharski sultan, in potem ko mu vsi dvorani

zelo proslavili. Ni trajalo dugo, ko ga je Kabouz spoznao i mu začel izkazovati najveće časti. Po njegovi smrti se je Avicena preselili na dvor emirja Nedjmedoulé, čija ga je imenovala za velikega vezirja, toda te časti ni uživao dugo. «Preveliko nagajanje do užitkova, pravi o nekini biograf, njegov sodobnik, »ga je stalo i njegov poročaj i naklonjenost njegovim

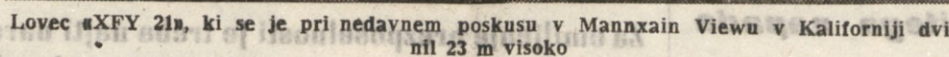
Po njegovi smrti ga je žel
imeti pri sebi tudi njego
sin, AVECENA pa je odklon

Slovenski strokovnjaki v borbi proti vremenskim nezgodam

Prvi borci proti toči pred 58 leti - 74 postaj za rakete proti toči v Sloveniji - Umetno preprečevanje slane - Znanost in gospodarstvo

skupina je potrebna za gorila. Dieselskih motorjev in reaktorjev. Do zdaj je za naprave kemične analize bilo ura 20 do 24 ure časa. Na nadaljnjo uporabo, s katero bi se lahko prihranilo, se pri gradnji celotnega vzletnega polja. Vrsta vzletnih plasti tal je v teh primerih zelo važna in je zlasti treba ugotoviti gostost tal vsebinde vode. Sedanja načrta: merjenja so neprimerni, združeni z znatno izgubo časa. Neka čiškaška tovarna do zdaj izdelala napravo, ki gama žarki, katere izžarevajo radijski izotopi, določa gostost tal ter z nevtroni meri količino vode v tleh. Vse te meritve se lahko napravijo v 10 minutah, prej je pa bilo

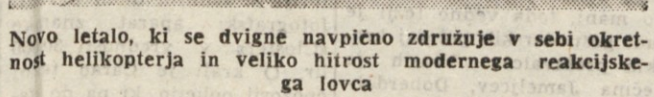
Na pariški Sorbonni bodo, kot poročajo, v kratkem proslavili spomin enega najslajnejših umov svojega časa na področju filozofije, znanosti in umetnosti – spomin arabskega filozofa, učenjaka in pesnika, zagledal v tistem srečnem stoletju, ko so se rodili znameniti zdravniki Rhazes, epski pesnik Firiduzi, filozof Ferabi, lirik Roudaki, ki dajejo temu stoletju poseben sijaj in veljavo.

je grajen tako, da se lahko dvigne popolnoma navpično kot helikopter, a v vodoravnem letu ima enake lastnosti kot najmodernejši reakcijski lovec - Doseže 800 km na uro

kontinentalni letalski
brambi. Razmešчени na kri-
tičnih točkah, kjer ni leta

kraka vijaka, ki sta montirana drug nad drugim in se vrtita v nasprotni smeri. V primeru, da bi ena turbina odpovedala, bo druga dajala dovolj sile, da se bo le-

**Novo letalo, ki se dvigne navpično združuje v sebi okret-
nost helikopterja in veliko hitrost modernega reakcijske-
ga lovca**

Premični pločniki

Neka chikaška tovarna zdaj izdelala napravo, ki gama žarki, katere izžareva radijski izotopi, določa gostost tal ter z neutroni meri količino vode v tleh. Vse meritve se lahko napravijo 10 minutah, prej je pa bil

VELIKANSKI

Elektronski števec
Illinoiška univerza in si
nejska univerza v Avstraliji
bosta skupno zgradili elek
tronski števec, ki bo lahko
sto urah rešil probleme, z
katere

Neka chikaška tovarna zdaj izdelala napravo, ki gama žarki, katere izžareva radijski izotopi, določa gostost tal ter z neutroni meri količino vode v tleh. Vse meritve se lahko napravijo 10 minutah, prej je pa bil

RADIO
Opozarjamo vas na sledeče oddaje: Jug. cona Trst: 18.15: Zbrane skladbe v priredbi za 4 saksofone. Trst II.: 21.00: Trzaski kulturni razgledi. Trst I.: 21.05: Simfonični koncert, dir. Bruno Walter. Slovenija: 15.30: Narodne pesmi poje zbirski zbor «Fr. Prešeren» iz Kranja.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

OSEBJE CIVILNIH BOLNIC

pred stavkovnim gibanjem

Pričetek razprave o poročilu komisije za proučevanje goriške gospodarske krize

Za omiljenje brezposelnosti je treba najti naročila predilnici, SAFOG in CRDA - Nujno potrebna je sprememba delovanja proste cone

Ti predlogi niso novi, vendar jih oblasti nočejo upoštevati in jih gotovo ne bodo upoštevale tudi sedaj, ko se vprašanje krize postavlja pred celotno javnost v vsej svoji resnosti.

Upoštevati pa jih niso večje za-
radi tega, ker bi bilo treba
pri tem stopiti na prste nek
terim magnatom, ki imajo v
rokah vse ključne gospodar-
ske položaje. Demokristjanski
voditelji se jim ne smejo za-
meriti, ker so svojo usodo po-
vezali z usodo lastnikov vseh
velikih industrijskih objektov
veletrgovin itd.

JAMELSKEGA MI

lne razmere tankov granat

likan, socijalne odgovornosti d
vancev, katerih zaradi go
spodarske krize goriske po
Krajske ne morejo prenašat
mladina je v b
upnem položaju in je zatore
primorana iskati ostanske t
ga železa, ki so še globok
zakopani. Tu mladina sprav
lja iz dneva v dan v nevar
nost svoje življenje za košče
kruha, ki je za demokratski
v dolgih letih vladanja nis
zajameli.

MLademu Okretiču iz J
melj želimo, da bi čimpre
ozdravlj; oblastem pa prip
ročamo, da naj se ob tem pr
meru še vendar zdramijo i
opozorijo da je potrebno ml
dim silam preskrbeti zapi
slitve, ne jih pa napajati
obljubami.

Fotografski aparat so mu ukradli

Goriški fotograf Sergio C. rao, stanujoč na Korzu Ver 30, je opazil, da so mu n znanč; iz njegovega labor torija v zadnjih dneh ukrad fotografski aparat znaml «Clostera» v vrednosti 30.0

**Deželno avtonomijo
brez špekulacij**

Odkar so na videmskem kongresu kominformistične partije postavile med svo-

zahteve tudi zahtevo po d
želni autonomiji, so se t
videmski demokratizirani pri
li vsaj z besedami zavzem
za uvelodbo delne avtonom
je, kakor jo določa člen 1
italijske ustave.

Ta zgovorna sočnost v p
pagranju enega in istega t
trajnega krajevnega vpra
na kase, kako kominform
istitici in demokratizirani s
litikanti spekulirajo okoli t
ločenih političnih situacij
skušajo eden drugemu izst
iz rok politične argumente
katerimi bi eni ali drugi s
žali spekulirati med lju
stvom.

Napredno slovensko ljudstvo zahteva po delni avtoriji ni postavilo iz namer političnih špekulacij, ampak zaradi gosa vsakodnevne nastadi.

V povojnih letih je spoznavala, da more delzna avtorija vsaj delno odstraniti iz br strani povojne demokratske politike okoli upravljanja naše pokrajine, okoli

KINO

CORSO. 17: »Cez Saharo« barvni film.

VERDI. 17: »Preganjanci«, Douglas.

CENTRALE. 17: »Čilj zemlje«, R. Carlson.

VITTORIA. 17: »Tekmice mize«, barvni film, D. S. ridan.

MODERNO. 17: »Crna stre

NAROCNINA: Cena A: mesečna 350, tretletna 900, polletna 1700, celoletna 3200 IRL, Fed. ljud. repub. Jugoslavije: Izvod 20, Mesечно 210
Poštni tečaj račun za STO VZO Založništvo tržakga tiska Trst 11.5374 — Za FLRJ: Agencija demokratskega inozem. tiska, Dr. zalozba Slove-
nje, Ljubljana. Stiritarjeva 3-L, tel. 21-928, tek. račun pri Narodni banki v Ljubljani 606. - 7 892 — Izdaja Založništvo tržakga tiska D. ZOZ. - Trst